Shri Kausalyanandana Stotram

શ્રીકૌસલ્યાનન્દનસ્તોત્રમ્

Document Information

Text title : Shri Kausalyanandana Stotram

File name : kausalyAnandanastotram.itx

Category : raama, nimbArkAchArya, stotra

Location : doc_raama

Author : shrIjI

Proofread by : Mohan Chettoor

Latest update : January 28, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 13, 2023

sanskritdocuments.org

શ્રીકૌસલ્યાનન્દનસ્તોત્રમ્

શ્રીસીતારામસ્તવાદર્શઃ

દશરથાત્મજં રામં કૌસલ્યાનન્દવર્દ્ધનં
જાનકીવલ્લભં વન્દે પૂર્ણં બ્રહ્મસનાતનમ્ ॥ ૧॥

કિરીટ-કુણ્ડલજ્યોત્સ્ના-મઞ્જુલં રાઘવં ભજે ।
ધનુર્ધરં સદા શાન્તં સર્વદા સત્કૃપાકરમ્ ॥ ૨॥

શ્રુતિ-પુરાણ-સૂત્રાદિ-શાસ્ત્રૈ ર્નિત્યં વિવેચિતમ્ ।
ઋષિ-મુનીન્દ્રવર્યૈશ્ચ વર્ણિતં નૌમિ રાઘવમ્ ॥ ૩॥

હનુમતા સદા વન્દ્યં સીતયા પરિશોભિતમ્ ।
લક્ષ્મણેન સમારાધ્યં શ્રીમદ્રામં હૃદા ભજે ॥ ૪॥

શ્રીભરતાગ્રજં રામં શત્રુઘ્ન-સેવિતં ભજે ।
અયોધ્યાયાં મહાપુર્યાં શોભિતં સૂર્યવંશજમ્ ॥ ૫॥

વશિષ્ઠ મુનિના સાર્દ્ધં રામં ચારુવિભૂષિતમ્ ।
સરયૂપુલિને નૌમિ વ્રજન્તં સહ સીતયા ॥ ૬॥

નવીનનીરદશ્યામં નીલાબ્જમાલ્યધારિણં
નવવૃન્દાદલૈરર્ચ્યં નૌમિ રામં દયાર્ણવમ્ ॥ ૭॥

રસિકૈઃ સદ્ભિરારાધ્યં મહાનન્દસુધાપ્રદમ્ ।
ગો-વિપ્રપાલકં રામં વન્દે શ્રીરઘુનન્દનમ્ ॥ ૮॥

ઋષીણાં યાગરક્ષાયાં સર્વરૂપેણ તત્પરમ્ ।
વેદ-વેદાન્તતત્ત્વજ્ઞં શ્રીરામમભિવાદયે ॥ ૯॥

દશાનનનિહન્તારં દીનાનુગ્રહસમ્પ્રદં
અપરિમેયગામ્ભીર્યં શ્રીરામં પ્રભજે સદા ॥ ૧૦॥

પરાત્પરતરં બ્રહ્મ મનુજાકૃતિ શોભનમ્ ।

નારાયણં ભજે નિત્યં રાઘવં સહ સીતયા ॥ ૧૧॥

ચિત્રકૂટે મહારણ્યે મન્દાકિન્યા મહાતટે ।
સીતયા શોભિતં રામં લક્ષ્મણસહિતં ભજે ॥ ૧૨॥

પીતકૌશેયવસ્ત્રેણ લસિતં તિલકાઽઙ્કિતમ્ ।
નાનાઽલઙ્કારશોભાઽઽઢ્યં રઘુનાથં સ્મરામ્યહમ્ ॥ ૧૩॥

વિલસચ્ચારુચાપઞ્ચ કોટિકન્દર્પસુન્દરમ્ ।
હનુમતા સદાઽઽરાધ્યં નમામિ નવવિગ્રહમ્ ॥ ૧૪॥

સાગરે સેતુકારઞ્ચ વિભીષણસહાયકમ્ ।
વાનરસૈન્યસઙ્ઘાતે રાજિતં રાઘવં ભજે ॥ ૧૫॥

શવરી-બદરીમઞ્જુફલાઽઽસ્વાદનતત્પરં
વન્દે પ્રમુદિતં રામં દયાધામ કૃપાર્ણવમ્ ॥ ૧૬॥

શ્રીરાઘવં મહારાજં દિવ્યમઙ્ગલવિગ્રહં
અનન્તનિર્જરૈઃ સેવ્યં ભાવયે મુદિતાનનમ્ ॥ ૧૭॥

નવજલધરશ્યામં શ્રીદશરથનન્દનં
અયોધ્યાધામ ભૂમધ્યે શોભિતમનિશં ભજે ॥ ૧૮॥

પ્રપન્નજીવનાધારં પ્રપન્નભક્તવત્સલમ્ ।
પ્રપન્નાઽઽર્તિહરં રામં પ્રપન્નપોષકં ભજે ॥ ૧૯॥

અચિન્ત્યરૂપલાવણ્ય-શાન્તિ-કાન્તિમનોહરમ્ ।
હેમકુણ્ડલશોભાઢ્યં હૃદા રામં નમામ્યહમ્ ॥ ૨૦॥

ચિત્ર-વિચિત્રકૌશેયાઽમ્બરશોભિતમીશ્વરમ્ ।
અવ્યયમખિલાત્માનં ભજેઽહં રાઘવં પ્રિયમ્ ॥ ૨૧॥

વન્યફલાઽશનાઽભ્યસ્તં મન્દાકિન્યા મહાતટે ।
સીતયા શોભિતં રામં લક્ષ્મણસંયુતં ભજે ॥ ૨૨॥

નીલાઽરુણોત્પલાઽઽછન્ને ભ્રમરાવલિગુઞ્જિતે ।
સરસ્તટે સમાસીનં રામં રાજ્ઞં સ્મરામિ તમ્ ॥ ૨૩॥

કૌસલ્યાનન્દનં રામમયોધ્યાધામ્નિ પૂજિતમ્ ।
ભાવયે વિવિધૈર્ભક્તૈર્ભક્તમનોરથપ્રદમ્ ॥ ૨૪॥

સુગ્રીવરાજ્યદાતારં સમસ્તજગદાશ્રયં
અસીમકરુણાશીલં નમામિ રાઘવં મુદા ॥ ૨૫॥

વૃન્દામાલ્યધરં રામં કલ્પવૃક્ષમભીષ્ટદમ્ ।
તઞ્ચ પ્રદાયકં નૌમિ પુરુષાર્થચતુષ્ટયમ્ ॥ ૨૬॥

કુસુમવાટિકામધ્યે પુષ્પાર્થં પથિ રાઘવમ્ ।
વિહરન્તં મહોદરં લક્ષ્મણેન સમં ભજે ॥ ૨૭॥

ક્રીડન્તં સરયૂતીરે ભ્રાતૃભિઃ સહ પાવને ।
હસન્તં હાસયન્તઞ્ચ રામચન્દ્રં વિભાવયે ॥ ૨૮॥

રાઘવં પરમે રમ્યે પ્રાસાદે હેમનિર્મિતે ।
સિંહાસનસમાસીનં ભજામિ સહ સીતયા ॥ ૨૯॥

અશ્વાસીનં મહારણ્યે સ્વીયપરિકરૈઃ સહ ।
શ્રીભરતપ્રિયં રામં પ્રણમામિ તમીશ્વરમ્ ॥ ૩૦॥

દર્શનીયં મહાગમ્યં સાકેતે ધામ્નિ શોભિતમ્ ।
અમન્દાનન્દસન્દોહં શ્રીરામં મધુરં ભજે ॥ ૩૧॥

કૌસલ્યાનન્દનસ્તોત્રં ભુક્તિ-મુક્તિપ્રદાયકમ્ ।
રાધાસર્વેશ્વરાદ્યેન શરણાન્તેન નિર્મિતમ્ ॥ ૩૨॥

કૌસલ્યાનન્દવર્દ્ધન, દશરથતનય પરાત્પર પરમ સનાતન પૂર્ણ પરબ્રહ્મ જાનકીવલ્લભલાલ ભગવાન્ શ્રીરામભદ્ર કી અભિવન્દના કરતે હૈં ॥ ૧॥

વિવિધ રત્નોં સે જટિત કનકમય કિરીટ ઔર કુણ્ડલ દિવ્ય આભા સે પરમ દર્શનીય, સર્વદા શાન્ત, ધીર, કૃપાલુ, ધનુર્ધર ભગવાન્ શ્રીરામ કા ભજન કરતે હૈં ॥ ૨॥

શ્રુતિ-પુરાણ-સૂત્ર-તન્ત્રાદિ શાસ્ત્રોં દ્વારા જિનકા અદ્ભુત વિવેચન પ્રતિપાદન એવં ઋષિ-મુનિજનોં દ્વારા અભિવર્ણિત ઐસે પરમ વરેણ્ય ભગવાન્ શ્રીરાઘવેન્દ્ર કો સમગ્ર વિધા અભિનમન હૈં ॥ ૩॥

ભક્ત શિરોમણિ શ્રીહનુમાન્ જી દ્વારા સદા અભિવન્દિત, જનક-તનયા શ્રીસીતાજી જિનકે વામ ભાગ મેં પરમ સુશોભિત હૈ ઔર અપને અનુજ ભ્રાતા શ્રીલક્ષ્મણજી સે આરાધિત ભગવાન્ શ્રીરામ કો અપને અન્તઃકરણ સે ભજતે હૈં ॥ ૪॥

શ્રીભરતલાલ કે અગ્રજ, શ્રીશત્રુઘ્નજી સે પરિસેવિત, સૂર્યવંશ કો જિન્હોંને સમલઙ્કૃત કિયા, મહાપુરી શ્રીઅયોધ્યા મેં અતિશય શોભાયમાન ભગવાન્ શ્રીરામ કા ભજન કરતે હૈં ॥ ૫॥

મુનિવર શ્રીવશિષ્ઠજી કે સાથ અતીવ સુન્દર શોભાયમાન ઔર શ્રીજાનકીજી કે સઙ્ગ શ્રીસરયૂ કે પાવન પુલિન પર વિચરણ કરતે હુએ શ્રીરામ ભગવાન્ કી વન્દના કરતે હૈં ॥ ૬॥

નવીન મેઘમાલા કે સદૃશ દિવ્ય શ્યામલ સ્વરૂપ, નીલકમલ પુષ્પોં કી માલા ધારણ કિયે હુએ, તુલસી કે નવ-નવ મઞ્જરીયુત તુલસીદલોં સે સમર્ચિત, દયા કે સાગર ભગવાન્ શ્રીરામ કી વન્દના કરતે હૈં ॥ ૭॥

રસિક સન્તોં દ્વારા આરાધિત, મહાનન્દ રૂપી અમૃત કો પ્રદાન કરને વાલે, ગો-બ્રાહ્મણ રક્ષક રઘુનન્દન ભગવાન્ શ્રીરામ કી વન્દના કરતે હૈં ॥ ૮॥

ઋષિ-મુનિજનોં દ્વારા સમાયોજિત દિવ્યતમ યજ્ઞોં કી સુરક્ષા મેં સર્વપ્રકાર સે તત્પર રહને વાલે, વેદ-વેદાન્તાદિ નાનાવિધ શાસ્ત્રોં કે ગૂઢતમ તત્ત્વોં કે મહાન્ વેત્તા ભગવાન્ શ્રીરામ કા અભિવાદન કરતે હૈં ॥ ૯॥

દૈત્યરાજ રાવણ કા સંહાર કરને વાલે, દીનજનોં પર સદા અનુગ્રહ કરને મેં સંલગ્ન, જિનકા અનન્ત અસીમ ગામ્ભીર્ય સ્વરૂપ હૈ ઐસે ભગવાન્ શ્રીરામ કા સદા ભજન કરતે હૈં ॥ ૧૦॥

માનવ રૂપ મેં પરમ શોભાયમાન પરાત્પરબ્રહ્મ સ્વયં નારાયણ જનકલલી શ્રીસીતાજી સહિત રાઘવેન્દ્ર શ્રીરામભદ્ર ભગવાન્ કા નિત્ય ભજન કરતે હૈં ॥ ૧૧॥

ચિત્રકૂટ કે વિશાલતમ અતિ ભવ્ય વન મેં નિર્મલ સલિલા મન્દાકિની કે સુરમ્ય વિસ્તૃત તટ પર શ્રીલક્ષ્મણ ઔર શ્રીજાનકીજી સહિત પરમ શોભિત ભગવાન્ શ્રીરામ કા ભજન કરતે હૈં ॥ ૧૨॥

પીતાભ રેશમી વસ્ત્રોં સે વિભૂષિત, અપને સુભગ ભવ્ય લલાટ પર સુન્દર ચન્દન સે ચર્ચિત તિલક સે અતિ મનોહર નાનાવિધ વસ્ત્રાલઙ્કારોં કી શોભા સે સમન્વિત રઘુનાથ ભગવાન્ શ્રીરામ કા સ્મરણ કરતે હૈં ॥ ૧૩॥

પરમ અજેય દિવ્ય ધનુષ સે અતિકમનીય, કરોડ઼ોં કામદેવોં સે ભી સુન્દરતમ, શ્રીહનુમાન્ જી કે દ્વારા સદા આરાધિત, અભિનવ વપુ ભગવાન્ શ્રીરામ કો નમન કરતે હૈં ॥ ૧૪॥

વાનરોં કી સેના સહિત લઙ્કાપુરી પધારતે સમય જિન્હોંને દૈત્યરાજ સમુદ્ર પર સેતુ અર્થાત્ વિશાલ પુલ કા નિર્માણ કરાયા, રાવણ કે અનુજ રામભક્ત વિભીષણ કે પરમ સહાયક, વિવિધ વાનરોં કી અપાર સેના કે સમૂહ મેં વિરાજિત રાઘવેન્દ્ર ભગવાન્ શ્રીરામ કા ભજન કરતે હૈં ॥ ૧૫॥

ભક્તિમતી શવરી દ્વારા સમર્પિત સુન્દર મધુર વદરી (વેર ફલ) ફલોં કા આસ્વાદન લેને મેં ઉત્સુક, કૃપા સમુદ્ર દયા કે ધામ સદા પ્રસન્નચિત્ત ભગવાન્ શ્રીરામ કી વન્દના કરતે હૈં ॥ ૧૬॥

અનન્ત દેવસમૂહ સે પરિસેવિત, દિવ્યમઙ્ગલ વપુ સ્વરૂપ પ્રસન્ન મુખારવિન્દ મહારાજરાજેશ્વર રાઘવેન્દ્ર ભગવાન્ શ્રીરામ કી ભાવના કરતે હૈં ॥ ૧૭॥

નવીન મેઘ સદૃશ શ્યામલ વપુ, મહારાજ દશરથ કે તનયરૂપ, અયોધ્યા ધામ કી સુરમ્ય સુપાવન વસુધા પર નિરન્તર શોભાયુત ભગવાન્ શ્રીરામ કો ભજતે હૈં ॥ ૧૮॥

શરણાગત ભક્તોં કે પરમાધાર, શરણાગત ભક્તવત્સલ, શરણાગતોં કે દુઃખોં કો હરને વાલે, શરણાગતોં કી સર્વવિધા સે રક્ષા કરને મેં તત્પર ભગવાન્ શ્રીરામ કા ભજન કરતે હૈં ॥ ૧૯॥

પરમ અચિન્ત્ય અનિર્વચનીય દિવ્યરૂપ સમ્પન્ન, શાન્તિ-કાન્તિ સે અતિ મનોહારી સ્વરૂપ, સ્વર્ણકુણ્ડલોં સે અતિ શોભાયમાન ભગવાન્ શ્રીરામ કો અભિનમન કરતે હૈં ॥ ૨૦॥

નાનાવિધ પરમ અદ્ભુત ઔર સુન્દર રેશમી વસ્ત્રોં સે દર્શનીય જો પરમેશ્વર હૈ અખણ્ડ અવ્યય સર્વાન્તરાત્મા હૈં ઐસે હૃદય રમણ સર્વેશ્વર ભગવાન્ શ્રીરામ કો હમ ભજતે હૈં ॥ ૨૧॥

વન પ્રદેશ મેં સ્વાભાવિક રૂપ સે પ્રાપ્ત હોને વાલે વન સુન્દર ફલોં કા સેવન કરને વાલે, મન્દાકિની ગઙ્ગા કે ભવ્ય દર્શનીય તટ પર શ્રીસીતાજી એવં શ્રીલક્ષ્મણજી કે સાથ અતિશોભિત ભગવાન્ શ્રીરામ કા ભજન કરતે હૈં ॥ ૨૨॥

નીલ એવં ગુલાબી રઙ્ગ કે કમલ-પુષ્પોં સે પરિવ્યાપ્ત ભોંરોં કી મોહક ગુઞ્જાર સે યુક્ત સુન્દર સરોવરોં કે સુરમણીય તટ પર વિરાજિત કોસલેશ રાજા રામ ભગવાન્ કા સ્મરણ કરતે હૈં ॥ ૨૩॥

શ્રી અયોધ્યાધામ મેં અનેકવિધ ભક્તોં દ્વારા અભિલષિત અપને સુન્દર મનોરથોં કો પૂર્ણ કરને મેં લગે હુએ ઔર ઉન ભક્તોં દ્વારા સેવ્યમાન કૌસલ્યાનન્દન ભગવાન્ શ્રીરામ કી ભાવના કરતે હૈં ॥ ૨૪॥

વાનરરાજ શ્રીસુગ્રીવજી કો રાજ્ય સિંહાસન પર સમારૂઢ કરને વાલે ઇસ સકલ સૃષ્ટિ કે એકમાત્ર આશ્રય સ્વરૂપ અનન્તકરુણાપરાયણ ભગવાન્ શ્રીરામ કો બડ઼એ ઉલ્લાસ પૂર્વક અભિનમન કરતે હૈં ॥ ૨૫॥

હરિપ્રિયા તુલસી કી મઞ્જરીયુત માલા કો ધારણ કિયે, ઇચ્છિત દિવ્ય ફલ દેને મેં કલ્પવૃક્ષ સ્વરૂપ, ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ ઇન પુરુષાર્થ ચતુષ્ટય કે પ્રદાતા ભગવાન્ શ્રીરામ કે પ્રતિ સર્વવિધા નત હોતે હૈં ॥ ૨૬॥

સુગન્ધિત પુષ્પોં કે ચયન હેતુ જનકપુરી કે માર્ગ મેં સુરમણીય પુષ્પવાટિકા મેં શ્રીલક્ષ્મણજી કે સાથ વિહરણ કરતે હુએ પરમ ઉદાર ભગવાન્ શ્રીરામ કો પ્રણામ કરતે હૈં ॥ ૨૭॥

અપને સભી સહોદર લઘુ ભ્રાતાઓં ભરત, લક્ષ્મણ, શત્રુઘ્ન
કે સાથ સરયૂ કે પુનીત તટ પર વિવિધ રૂપ સે બાલ ક્રીડ઼ા મેં સ્વયં વિહસન પૂર્વક સભી કો હઁસાતે હુએ ભગવાન્ શ્રીરામચન્દ્રજી કી અપને અન્તર્મન સે ભાવના કરતે હૈં ॥ ૨૮॥

સ્વર્ણ નિર્મિત પરમ રમણીય અપને પ્રાસાદ (ભવન) મેં રત્ન જટિત સુવર્ણ સિંહાસન પર શ્રીસીતીજી સહિત વિરાજમાન ભગવાન્ શ્રીરામ કા ભજન કરતે હૈં ॥ ૨૯॥

અપને સમસ્ત નિત્ય પાર્ષદ પરિકર કે સાથ વન ભ્રમણ કાલ દ્રુતગતિશીલ અશ્વ (ઘોડ઼એ) પર વિરાજમાન ભરતપ્રિય પરમેશ્વર ભગવાન્ શ્રીરામ કો સશ્રદ્ધ પ્રણામ કરતે હૈં ॥ ૩૦॥

સાકેતધામ મેં સર્વદા સુશોભિત, અતિ દર્શનીય જિનકે લોકોત્તર અસમોર્ધ્વ સ્વરૂપ બોધ પરમ અગમ્ય હૈ, અનિર્વચનીય દિવ્યાનન્દ કે પરમ કોષ હૈ, મધુરાતિમધુર હૈં ઐસે અનન્તકોટિ બ્રહ્માણ્ડાધિપતિ ભગવાન્ શ્રીરામચન્દ્રજી કા હમ સમગ્રવિધા ભજન કરતે હૈં ॥ ૩૧॥

સમસ્ત ભુક્તિ કા એવં મુક્તિ કા દેને વાલા યહ શ્રીકૌસલ્યાનન્દન સ્તોત્ર કી ઉન્હીં સર્વાન્તરાત્મા ભગવાન્ શ્રીરામ કી પ્રેરણા સે જિસ પ્રકાર રચના હુઈ, યહ ઉન્હીં કા પરમ કૃપા પ્રસાદ હૈ ॥ ૩૨॥

ઇતિ શ્રીકૌસલ્યાનન્દનસ્તોત્રં સમ્પૂર્ણમ્ ।

Proofread by Mohan Chettoor

Shri Kausalyanandana Stotram

pdf was typeset on August 13, 2023

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*